

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Speciálně pedagogické centrum

při Soukromé zvláštní a pomocné škole pro žáky s více vadami Alvalída, s. r. o.
Hanychovská 743, 460 10 Liberec III

Identifikátor: 600 023 451

Zřizovatel: Svatava Zemanová, Komenského 3/87, 460 01 Liberec 1

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 5. až 7. ledna 2000

Čj.	084 42/00-1165
Signatura	oh4zt310

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ A PSYCHOLOGICKÁ ČINNOST

Zaměření činnosti a rozsah poskytované péče

Statut speciálně pedagogického centra (dále jen SPC) je v souladu s ustanovením o činnosti SPC v § 5 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997. Dohodou mezi zřizovatelem a školským úřadem jsou spádovou oblastí SPC Děčín, Česká Lípa, Mladá Boleslav, Jičín, Liberec a Jablonec nad Nisou. Eviduje děti od půl roku života do 27 let. Všichni klienti kromě dvou tělesně postižených dětí integrovaných v základních školách mají kombinovanou vadu. SPC navštěvuje žáky ve speciálních školách, v předškolních zařízeních, základních školách a v rodinách, kde jsou i dospělí klienti.

SPC zaměřuje svou poradenskou činnost na děti a mládež s více vadami s dominancí mentálního a tělesného handicapu, což odpovídá jeho specializaci. Těžiště komplexních služeb SPC spočívá v systematické speciálně pedagogické a psychoterapeutické práci zejména s těžce postiženými dětmi, kterou zajišťuje tým odborníků. Poměr mezi přímou a nepřímou činností pracovníků vyznívá ve prospěch klientů.

Zaměření činnosti a rozsah poskytované péče je hodnocena jako příkladná.

Depistážní a diagnostická činnost

Pracovnice SPC provádějí depistáže dětí se zdravotním postižením, zvláště u dětí raného věku na doporučení pediatra, ve spolupráci se školami a předškolními zařízeními. Kontakty mají se Sdružením pro mentálně postižené děti a mládež. Dále spolupracují s odbory péče o děti a pedagogicko-psychologickými poradnami. Velmi dobré kontakty jsou s neurology v Praze, kteří avizují postižené děti kojeneckého věku. Činnost centra se postupně dostává do podvědomí širší veřejnosti.

SPC doporučuje děti a žáky k zařazení do běžných i speciálních škol. Na Liberecku jsou integrovaní dva žáci v základních školách, ve speciálních školách je zařazeno 41 žáků.

Evidence dětí a žáků s postižením z celé spádové oblasti je řádně vedena. Pracovníci SPC provádějí speciálně pedagogickou i psychologickou diagnostiku. Na integrované žáky byly vypracovány odborné posudky, které měly vypovídající hodnotu. Volba diagnostických metod odpovídala věku a schopnostem dětí. Vzhledem k velmi úzké spolupráci s ostatními odborníky, s kterými mají sjednané smlouvy o zajištění odborné činnosti, diagnostické závěry jsou dostatečně podloženy. S výsledky šetření jsou zákonní zástupci včas seznámeni a jsou jim doporučovány vhodné postupy a pomůcky pro práci s dítětem.

Depistážní a diagnostická činnost SPC je příkladná.

Poradenská a metodická činnost

SPC zvažuje možnosti integrace dětí do běžných zařízení a běžných škol. Pro děti a žáky s těžším postižením upřednostňuje zařazení do speciálních škol a školských zařízení, kde působí speciální pedagogové a jsou vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání a celkový rozvoj dětí.

Zpracované odborné posudky integrovaných dětí byly jasné, obsahovaly konkrétní doporučení a byly v souladu s metodickým pokynem k integraci. Učitelé integrovaných žáků mohou konzultovat individuální výchovně-vzdělávací programy dle potřeby a svého zvážení. Pracovníci SPC jsou schopni zajistit poradenskou činnost v plném rozsahu, vlastní speciální

péče je v jejich možnostech omezená. Nemají dostatek pomůcek na zapůjčování, proto se více zaměřují na poskytování informací, kde se tyto pomůcky dají zajistit. Dny výjezdu (většinou v týmu speciální pedagog, sociální pracovníce) jsou přesně určeny, ale pracovníce reagují na potřeby v terénu a vyjíždějí i mimo rozvrh. Celkový počet klientů je 91. Od září do prosince 1999 uskutečnilo SPC 14 výjezdů.

V terénu bylo vyšetřeno 41 klientů, ambulantně 2.

O své práci SPC informuje prostřednictvím letáčků, vystupováním na poradách ředitelů, seminářích a význačných odborných akcích. Velmi pěkný propagační materiál byl vystaven na Nisa Schola v Liberci. Metodické vedení realizovalo 10x a 3x pořádalo odborné semináře.

Sociálně právní pomoc zákonným zástupcům klientů zajišťuje sociální pracovníce. Podává rodičům informace, pomáhá navazovat kontakty, aktivně pomáhá při získávání vhodných pomůcek.

Poradenská a metodická činnost, integrační aktivity a systém výjezdů byl hodnocen jako velmi dobrý.

Speciálně pedagogická, terapeutická a psychologická činnost

SPC organizuje canistterapii, odborný lektor dochází se psy na školní pozemek, kde realizuje terapii. Ergoterapie a arteterapie je zaměřena na keramiku, výtvarné činnosti a cvičení sociálních dovedností, které garantuje rehabilitační sestra. Velmi dobrá je aktivní spolupráce s [redacted] a [redacted], které jsou vstřícné ke konzultacím i konkrétní práci s dítětem. Tyto aktivity jsou přístupné i jiným handicapovaným dětem. Na začátku školního roku byly podány na školy potřebné informace o možnosti zapojení ostatních dětí. Nabídku využili rodiče pro 4 děti. Logopedická a psychologická péče je pravidelná a systematická.

Tým pracovníků SPC poskytuje dětem a žákům komplexní péči.

Speciálně pedagogické, terapeutické a psychologické činnosti byly hodnoceny jako příkladné.

Podmínky činnosti

Všichni pracovníci SPC mají stanovené náplně práce a kromě ředitelky SPC splňují kvalifikační předpoklady pracovníků SPC. Ředitelka má dlouholetou pedagogickou praxi v práci s handicapovanými dětmi a má zájem o zvýšení odbornosti ve studiu speciální pedagogiky. Personální obsazení tvoří ředitelka jako speciální pedagog, sociální pracovníce, speciální pedagog logoped pro předškolní věk, speciální pedagog pro školní věk a mládež, psycholog a externě spolupracují pediatr, neurolog, psychiatr a rehabilitační lékař. Tým pracovníků umožňuje kvalitní komplexní péči dětem s kombinacemi handicapů.

Materiálně technické zázemí SPC poskytuje škola a sdružení, které je při škole zřízeno. Prostorové podmínky jsou vyhovující. Jedna místnost centra je využívána jako pracovna lékařů, psychologa, dále SPC využívá kancelář školy, tělocvičnu, rehabilitační místnost, pracovnu a sociální zařízení. K dispozici má počítačovou techniku a pro výjezdy za klienty automobil, které jsou majetkem sdružení. Automobil je účelně využíván.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky SPC jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality speciálně pedagogické a psychologické činnosti

SPC se specializuje na klienty s kombinovanými vadami s dominancí mentálního a tělesného handicapu. Depistáže se více daří ve školním věku, v raném věku je závislá na informaci pediatrů a neurologů. Velmi dobrá spolupráce existuje s neurology v Praze.

Diagnostická činnost je podložena vyšetřením a vyjádřením kvalitního týmu odborníků SPC.

Poradenská činnost je směřována do mateřských škol, škol všech typů a rodin v oblasti metodické a sociálně právní. Nabízené terapie canistherapie, ergoterapie, arteterapie, logopedie, psychologické činnosti jsou garantovány odborníky a pozitivně působí na rozvoj handicapovaných jedinců.

Materiální podmínky pro činnost jsou díky sdružení dobré. Stávající finanční prostředky však neumožňují zajistit dostatek kompenzačních pomůcek pro nabídku a zapůjčování do škol a rodin.

Kvalita speciálně pedagogické a psychologické činnosti byla hodnocena jako příkladná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Z hlediska dlouhodobého rozvoje je vizí SPC vytvořit základnu komplexní psychorehabilitační péče pro děti a mládež s nejtěžšími formami kombinací handicapů. Prvořadým úkolem je rozšířit nabídku péče o práci s dětmi v raném věku a o mládež po ukončení povinné školní docházky z hlediska dalšího zařazení, pracovního uplatnění a samostatného života. Předpokládá zřízení dvouleté praktické školy, chráněných dílen a cvičného bytu pro doprovázené bydlení. Další strategií je vytvořit půjčovnu kompenzačních pomůcek, speciálních hraček a didaktické techniky. Tyto cíle odpovídají potřebám spádové oblasti a jejich realizace by byla velkým přínosem pro handicapované. Realizace je odvislá na finančních možnostech SPC i školy.

Ke koncepčním záměrům se mohou pracovníci vyjadřovat a ředitelka vítá další podněty.

Plán práce vychází z analýzy současného stavu, obsahuje reálné a konkrétní cíle. Na každý měsíc jsou stanoveny jednotlivé činnosti, které jsou podrobně rozvedeny ve vnitřním a organizačním řádu SPC.

Plánování vzhledem k charakteru SPC je příkladné.

Organizování

Všichni pracovníci SPC včetně externích mají vypracovány pracovní náplně, které svým obsahem odpovídají poslání SPC a potřebám klientů. Kompetence pracovníků jsou jasně stanoveny a zastupitelnost je znázorněna grafickým pavoukem v organizačním řádu. Součástí je schéma komplexní péče o klienta. Práci ztěžuje duplicita ředitelky školy a SPC.

Kvalitní vnitřní řád a organizační řád a organizační struktura umožňuje bezproblémový a plynulý provoz SPC.

Povinná dokumentace je řádně vedena a je v souladu s § 5 odst. 5/ vyhlášky MŠMT ČR č. 27/97 o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Záznamy o poskytované péči jsou vedeny soustavně a přehledně. Ochrana osobních dat klientů je zajištěna.

Rozhodnutí vydaná ředitelkou jsou jednoznačná, konkrétní, adresná a včasná. Připomínky dalších partnerů respektuje.

Organizační uspořádání SPC je funkční, je hodnoceno velmi dobře.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka v SPC preferuje otevřený komunitní systém. Vytvořené podmínky umožňují tvořivost a iniciativu pracovníků. Odbornými externími pracovníky je garantována péče na vysoké úrovni, což je pro ostatní pracovníky motivující. Všem zaměstnancům je doporučováno další vzdělávání, účast na kurzech, seminářích i konferencích.

Kritéria hodnocení pracovníků jsou stanovena.

Nenárokové složky platu jsou vypláceny dle finančních možností formou odměn. Na osobní ohodnocení nejsou finanční prostředky dostačující.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Organizační struktura obsahuje systém vnitřní kontroly. V praxi byla shledána kontrola činností, výkazu práce jednotlivých pracovníků, pedagogické dokumentace, zpráv z vyšetření žáků. Ředitelka kontroluje všechny výstupní zprávy.

Pracovní porady jsou organizovány minimálně jednou za tři měsíce, dle potřeby jsou svolávány operativní porady k řešení konkrétních naléhavých situací. Z porad jsou vedeny záznamy. Zjištěné poznatky z kontrolní činnosti jsou řešeny ihned.

Výsledky kontrol jsou akceptovány a jsou prováděna potřebná opatření.

Systém kontroly je velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční záměry vycházejí z potřeb klientů ze spádové oblasti SPC. Realizace stanovených cílů pozitivně ovlivňuje handicapované a je výraznou motivací pro jejich další život.

Kvalitní zpracování organizačního a vnitřního řádu umožňuje funkční organizování a odborné zabezpečení činnosti SPC.

Ředitelka preferuje otevřený komunitní systém, což výrazně motivuje k tvořivosti a iniciativě pracovníků.

Kontrolní mechanismy jsou funkční. Na pracovišti panovala přátelská atmosféra.

Oblast řízení byla velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dle sdělení ředitelky školy, která je současně v SPC jako speciální pedagog, na kongresu pediatrů byla zjištěna velmi malá informovanost pediatrů o existenci a činnosti jednotlivých center.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení – vydalo MŠMT ČR pod. čj. 33 438/98-21 ze dne 3. 12. 1998,
- Statut speciálně pedagogického centra ze dne 15. 10. 1997,
- koncepce SPC,

- plán práce na školní rok 1999/2000,
- organizační řád, včetně grafických schémat,
- vnitřní řád,
- záznamy z porad,
- spisová dokumentace klientů,
- spisová dokumentace zaměstnanců,
- kniha výjezdů,
- přehledy týdenních výkonů činnosti,
- smlouvy o pracovních činnostech,
- jednací protokol.

ZÁVĚR

Činnost SPC je hodnocena jako příkladná.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Pozitiva:

- SPC se v depistáži zaměřuje i na raný věk,
- SPC má smluvně externě zajištěn kvalitní tým odborníků, kromě jednoho pracovníka mají všichni požadovanou odbornost,
- činnost SPC je komplexní.

Doporučení:

- Doplnit pedagogickou způsobilost ředitelky o požadovanou odbornost,
- pokračovat ve stanovené koncepci.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko--ano

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miloslava Paclíková

.M. Paclíková v. r.

V Liberci dne 4. února 2000

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 2. 2000

Razítko-ano

Ředitelka speciálně pedagogického centra

Podpis

Zdeňka Navrátilová

Zdeňka Navrátilová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti speciálně pedagogického centra dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel speciálně pedagogického centra podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují činnost speciálně pedagogického centra
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-02-21	084 115/00-1165
Zřizovatel	2000-02-21	084 114/00-1165

Připomínky ředitelky

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	žádný